

**PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI
IMHALLEF
ONOR. AUDREY DEMICOLI LL.D.**

Rikors Nru **750/2024 AD**

HSBC BANK MALTA PLC (C3177)

VS

**KWIK-FIT SILENCERS LTD (C18206) U
ANTHONY BALZAN (KI 764255M) U
DOREEN MUSCAT QABEL BALZAN (KI 84353M)**

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa, tmienja u għoxrin (28) ta' Frar 2025

II-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar talba tal-HSBC Bank Malta plc (minn issa 'i quddiem “il-bank rikorrenti”) magħmula fit-termini tal-Artikolu 258(c) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta’ Malta għall-eżekuzzjoni ta’ titolu eżekuttiv.

Preliminari

2. Permezz ta' rikors prezentat ai termini **tal-Artikolu 258(c) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** datat erbgħha (4) ta' Lulju 2024, **HSBC Bank Malta plc** ippremettiet:
 - a. *Illi permezz ta' żewġ (2) kuntratti ta' kostituzzjoni ta' debitu, it-tnejn pubblikati min-Nutar Angela Borg u entrambi datati l-4 ta' Novembru 2003, l-intmati lkoll kkonfermaw ruñhom debituri tal-Bank rikorrent fil-bilanci hemm indikati (kopji hawn annessi u mmarkati Dok HSBC 1 u Dok HSBC 2);*
 - b. *Illi minkejja li għaddew numru ta' snin minn dakinhar tal-kuntratti preċitati u minkejja li saru numru ta' pagamenti, għad hemm bilanç sostanzjali dovut lil bank rikorrenti;*
 - c. *Għaldaqstant is-soċjeta' rikorrenti titlob bir-rispett lil dina l-Onorab bli Qorti tawtorizza lis-soċjeta' rikorrenti tgħaddi għall-esekuzzjoni tal-istess titolu esekuttiv fuq imsemmi stante li m'hux saldat kollu u dan ai termini tal-Artikoli 258(c) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;*
 - d. *Dan ir-rikors qed jiġi maħlu in linea ma' dak stipulat skont l-artikolu 258(c) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta.*
3. Permezz ta' digriet mogħti nhar it-tlieta u għoxrin (23) ta' Lulju 2024, din il-Qorti ornat in-notifika lill-intimati bi żmien ġamex (5) ijiem għar-risposta, u appuntat ir-rikors għas-smiġħ għas-seduta tal-ħamsa u għoxrin (25) t'Ottubru 2024;
4. L-intimati, debitament notifikati skont il-liġi, ma ppreżentawx risposta għar-rikors tal-bank rikorrenti, u ġew dikjarati fi stat ta' kontumaċċa waqt is-seduta tas-sebghha (7) ta' Jannar 2025.

II-Qorti

5. Reġgħet rat ir-rikors tal-bank rikorrenti datat erbgħha (4) ta' Lulju 2024;

6. Rat illi l-intimati ġew notifikati bil-proċedura ta' pubblikazzjoni u affissjoni nhar l-erbgħha (4) ta' Diċembru 2024;
7. Rat illi waqt is-seduta tas-sebgħha (7) ta' Jannar 2025, din il-Qorti ddikjarat lill-intimati fi stat ta' kontumaċċja stante illi ma kinux intavolaw risposta fit-terminu lilhom konċess;
8. Semgħet ix-xhieda bil-ġurament ta' **Dr Ralph Agius Fernandez** prodott mill-bank rikorrenti waqt is-seduta tas-sebgħha (7) ta' Jannar 2025¹;
9. Rat illi l-intimati naqsu milli jippreżentaw nota ta' sottomissjonijiet fit-terminu lilhom prefiss skont il-liġi;
10. Rat illi l-bank rikorrenti rrimetta ruħu għall-atti proċesswali;
11. Rat illi l-kawża ġiet differita għas-seduta tal-lum sabiex tingħata sentenza;
12. Tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

Konsiderazzjonijiet Legali

13. Qabel tidħol fil-mertu, din il-Qorti tqis illi jkun għaqli illi tindirizza l-istat tal-konvenuti fil-kawża odjerna:

A. Stat ta' Kontumaċċja

14. L-Artikolu 187 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta jistabbilixxi illi:

(1) In-notifika ssir bil-kunsinna ta' kopja tal-iskrittura lill-persuna li lilha l-iskrittura għandha tkun innotifikata, kull

¹ It-traskrizzjoni tax-xhieda tinsab a fol 24-25 tal-proċess

fejn dik il-persuna tista' tinstab. In-notifika tista' wkoll issir billi dik il-kopja titħalla fil-lok fejn toqgħod jew taħdem jew fil-post tax-xogħol jew fl-indirizz postali ta' dik il-persuna f'idejn membru tal-familja jew tad-dar jew f'idejn wieħed fis-servizz ta' dik il-persuna jew f'idejn il-prokuratur tagħha jew persuna awtorizzata minnha biex tirċievi l-posta tagħha. Jekk in-notifika ma ssirx fl-ewwel tentattiv, l-uffiċjal inkarigat min-notifika għandu jagħmel żewġ tentativi oħra biex jinnotifika l-kopja tal-iskrittura mingħajr ebda awtorizazzjonijiet oħra mill-Qorti u dawn it-tentattivi għandhom isiru f'hinijiet differenti tal-ġurnata, bl-aħħar tentattiv ta' notifika jsir wara l-ħinijiet ġudizzjarji. [...]

[...]

(3) *Jekk mir-riferta tal-uffiċjal inkarigat minn notifika ta' skrittura jew att ġudizzjarju jinstab li l-persuna li għandha tiġi notifikata bl-iskrittura jew att, għalkemm ma tirriżultax li qeqħda barra minn Malta, id-dħul fil-post tar-residenza tagħha ma jkunx jista' jsir, jew il-post tar-residenza tagħha ma jkunx magħruf, il-qorti tista' tordna illi n-notifika ssir billi titwaħħal kopja tal-att fil-post, fil-belt jew fid-distrett fejn soltu jitwaħħlu l-atti uffiċjali, u billi dik l-iskrittura jew att jinħarġu fil-qosor fil-Gazzetta u f'ġurnal ta' kuljum wieħed jew iktar minn wieħed skont kif il-qorti tiddeċiedi u, meta jkun possibbli, jekk il-post tar-residenza jkun magħruf, billi titwaħħal kopja tal-iskrittura mal-bieb ta' dik ir-residenza. Il-qorti tista' wkoll tieħu dawk il-miżuri oħra li jkunu jidhrulha xierqa sabiex l-iskrittura jew l-att issir taf bihom il-persuna li lilha għandhom ikunu notifikati. F'dawk il-każijiet in-notifika għandha titqies li tkun saret fit-tielet jum tax-xogħol wara l-aħħar data meta tkun ġiet pubblikata jew minn meta tkun twaħħlet il-kopja, skont liema tiġi l-aktar tard.*

F'kažijiet meta n-notifika tkun ġiet ordnata li ssir b'urgenza, in-notifika titqies li tkun saret f'dak iż-żmien speċifiku, wara t-twaħħil jew il-pubblikazzjoni skont kif il-qorti tista' tistabbilixxi, li jissemma fl-istess pubblikazzjoni jew twaħħil.

15. Fil-kaž odjern, il-Marixxall tal-Qorti għamel tliet attentati sabiex jinnotifika lill-konvenuti: fit-tletin (30) ta' Lulju 2024, fit-tnejn (2) ta' Settembru 2024 u fid-dsatax (19) ta' Settembru 2024. Kien għalhekk illi l-bank rikorrenti, b'rrikors tad-disgħa u għoxrin (29) t'Ottubru 2024 ressaq talba lil din il-Qorti sabiex jinnotifika lill-intimati bil-mezzi tal-pubblikazzjoni u affissjoni ai termini tal-Artikolu 187(3) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;
16. Dwar il-proċedura kontemplata mill-Artikolu 187(3) tal-Kap 12, ġie ritenut mill-Qorti tal-Appell (Superjuri) fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet **Three Barrels Limited vs Joan Schembri noe**², kif ċitata b'approvazzjoni wkoll mill-Qorti tal-Appell (Superjuri) fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet **Frances Bergedahl noe vs Francis Formosa**³:

Dan l-artikolu [cioe l-Artikolu 187(3)] jimponi tassattivavlement minimu ta' tlett elementi biex jiġi assigurat in-notifika ta' att bil-proċedura hekk imsejħa “tal-pubblikazzjoni” jew “ta' l-affissjoni”.

- (a) *Il-Qorti tista' tordna li notifika ssir billi titwaħħal kopja ta' l-att fil-post fil-belt jew fid-distrett fejn soltu jitwaħħlu l-atti uffiċjali;*
- (b) *Illi dik l-iskrittura jew att jinħarġu fil-qosor fil-Gazzetta;*

² Čit Nru 553/99, Qorti tal-Appell (Superjuri), 13 ta' Lulju 2001

³ App Ċiv Nru 128/2007/1, Qorti tal-Appell (Superjuri), 30 ta' Settembru 2011

(c) Illi l-iskrittura jew att jinħarġu f'ġurnal ta' kuljum, wieħed jew aktar minn wieħed, skond kif il-Qorti tiddeċiedi.

Dawn it-tlett modalitajiet kif l-iskrittura jew l-att kellhom jingħiebu a konjizzjoni tal-persuna notifikanda kellhom jiġu attwati t-tlieta flimkien, u f'dan ir-rigward il-konġuntiv “u” għandu jingħata l-piż sħiħ tiegħu. Ma’ dawn it-tlett rekwiżiti għan-notifika valida permezz ta’ din il-proċedura kellu jiżdied rekwiżit ieħor, ukoll meħtieg ad validitattem, “meta jkun possibbli jekk il-post ta’ residenza jkun magħruf”, illi titwaħħal kopja ta’ l-iskrittura jew att mal-bieb ta’ dik ir-residenza. Jekk ma jiġix provat illi jkun sar dak li l-liġi tesiġi bħala minimu għal notifika valida fit-termini tas-subinċiż 3 ta’ l-artikolu 187, tali notifika kellha titqies li kienet irritwali u bla effett fil-liġi.

17. Il-Qorti rat illi:

- a. Kopja tal-att twaħħlet l-Għasssa tal-Pulizija, San ġiljan u l-Kunsill Lokali, San ġiljan, nhar l-erbatax (14) ta’ Novembru 2024 (vide timbri fuq il-folder a fol 18 tal-proċess);
- b. Saret il-pubblikazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern tat-tnejn u għoxrin (22) ta’ Novembru 2024 (a fol 18A tal-proċess, u kopja oħra esebita wkoll bħala **Dok GG** a fol 21 tal-proċess);
- c. Saret il-pubblikazzjoni f'ġurnal lokal wieħed nhar id-disgħa u għoxrin (29) ta’ Novembru 2024, kif ornat minn din il-Qorti (vide **Dok INT** a fol 22 tal-proċess);

18. Jirriżulta għalhekk illi għandu jitqies illi l-konvenuti ġew notifikati bl-atti nhar l-erbgha (4) ta’ Diċembru 2024, ciee tlett ijiem ta’ xogħol wara l-aħħar pubblikazzjoni. Madanakollu, il-konvenuti naqsu milli jintavolaw risposta

fit-terminu ta' ħamest (5) ijiem minn din id-data skont id-digriet tat-tlieta u għoxrin (23) ta' Lulju 2024, hekk kif ġie osservat mill-Qorti waqt is-seduta tas-sebgħha (7) ta' Jannar 2025;

19. Referenza ssir għas-sub-inċiżi tal-**Artikolu 158 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** illi huma relevanti għall-każ odjern, u cioe:

158. (1) *Il-konvenut għandu jippreżenta r-risposta ġuramentata tiegħu fi żmien għoxrin jum mid-data tan-notifika, kemm-il darba ma jkunx se jammetti t-talba.*

[...]

(10) *Jekk il-konvenut jonqos li jippreżenta r-risposta ġuramentata msemmija f'dan l-artikolu, il-qorti tiddeċiedi l-kawża bħallkieku l-konvenut baqa' kontumači kemm-il darba ma jippruvax għas-sodisfazzjon tal-qorti raġuni tajba li għaliha naqas li jippreżenta r-risposta ġuramentata fiż-żmien li jmiss. Il-qorti għandha, madanakollu, qabel ma tagħti s-sentenza, tagħti lill-konvenut żmien qasir li ma jistax jiġġedded biex fih jagħmel sottomissionijiet bil-miktub biex jiddefendi ruħu kontra t-talba tal-attur. Dawk is-sottomissionijiet għandhom jiġu notifikati lill-attur li jkollu żmien qasir biex jirrispondi.*

20. Fil-każ in eżami, jirriżulta mill-atti illi ma ġiet preżentata l-ebda risposta, u kien għalhekk illi din il-Qorti ddikjarat lill-intimati fi stat ta' kontumaċja waqt is-seduta tas-sebgħha (7) ta' Jannar 2025;

21. Ai termini tas-sub-inċiż 10 tal-Artikolu 158 suċċitat, iżda, il-konvenuti kellhom il-possibiltà' illi jipprovaw għas-sodisfazzjon tal-Qorti raġuni tajba illi għaliha naqsu milli jippreżentaw risposta fi żmien għoxrin jum min-notifika tagħħom bir-rikors ġuramentat. Dak illi jikkwalifika bħala ġustifikazzjoni tal-kontumaċja mhuwiex dettagħ mil-liġi, iżda kienu diversi l-

istanzi fejn il-Qrati Maltin iddeelineaw kif għandu jiġi interpretat il-kliem “*raġuni tajba*”. Referenza ssir għas-sentenza mogħtija fl-ismijiet **Noel Calleja et vs Middle Sea Valletta Life Assurance**⁴, fejn, b'referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo**⁵, il-Qorti tal-Appell elenkat il-principji illi huma ġeneralment ikkunsidrati bħala punt ta’ tluq għal dak li jikkonċerna l-istat ta’ kontumaċċa:

- (2) *Il-kontumaċċa ma tistax tiġi ritenuta ġustifikata jekk kienet volontarja;*
- (3) *Lanqas tista' tiġi ġustifikata jekk kienet almenu kolpuža;*
- (4) *Biex ikun hemm lok għall-ġustifikazzjoni hemm bżonn li tiġi pruvata kawża ġusta;*
- (5) *Din il-kawża ġusta għandha tkun tikkonsisti f'impediment leġittimu;*
- (6) *L-impediment, biex ikun leġittimu, għandu jkun indipendent mill-volonta' tal-kontumaċċi;*
- (7) *L-iżball m'hux impediment leġittimu jekk ma jkunx żball invincibbli, għaliex jekk ikun vinċibbli, allura jiġi ekwiparat għall-kulpa;*
- (8) *Dan l-impediment leġittimu jista' jkun, kif intqal, “una necessita’ impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili”;*
- (9) *L-impossibilita’ li wieħed jidher għas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta’ gravi, biex tista’ tikkonstitwixxi impediment leġittimu għandha tkun fizika, u ecċezzjonalment biss tista’ tkun morali.*

⁴ Appell Ċivili Nru 126/2003/1, Qorti tal-Appell (Superjuri), 28 ta’ Jannar 2005

⁵ Qorti tal-Appell (Inferjuri), Onor Imħi Willam Harding, 29 ta’ Mejju 1937 (Vol XXIX.i.1581)

22. Dwar dik illi tikkostitwixxi “kawża ġusta”, ingħad imbagħad fis-sentenza

Calleja et vs Middle Sea Valletta Life Assurance suċitata illi:

*Dan magħdud, pero', xorta waħda jibqa' mhux għal kollo
ben definit x'tikkostitwixxi “kawża ġusta” meta mill-prinċipju
wieħed jgħaddi għall-eżami tal-fatti. Fil-fatt ġara li ffit
bdiet tidħol il-prassi – għalkemm mhux b'mod uniformi – li
darba li konvenut in kontumaċċa jidher personalment fl-
ewwel appuntament tal-kawża, allura dan beda jitqies
bħala turija li ma kienx hemm dak id-dispett jew kontumaċċa
li trid tirriżulta biex il-kontumaċċa ma tiġix iġġustifikata. Din
il-Qorti trid tagħmilha ċara li ġustifikazzjoni merament
bażata fuq il-preżenza tal-parti mħarrka fl-ewwel
appuntament tal-kawża m'huwiex biżżejjed bħala turija li
ma hemmx dispett jew kontumaċċa lejn l-awtorita'
ġudizzjarja. Dik il-preżenza ta' l-imħarrek – fatt fih innifsu
požittiv – hija invece meħtieġa bħala parti mill-indaġni li
tkun trid issir mill-Qorti biex tistabbilixxi jekk kienx hemm
tassew “kawża ġusta” jew le. Dan hu hekk għar-raġuni li l-
ġustifikazzjoni ta' kontumaċċa għandha tibqa' titqies bħala
eċċezzjoni għar-regola li l-imħarrek hu tenut li jwieġeb bil-
miktub b'nota fiż-żmien stipulat fil-Kodiċi ta'
Organizzazzjoni u Proċedurali Ċivili, u bħala tali l-
eċċezzjoni m'għandha qatt tipprevali u tissupera dik li hija
r-regola.*

23. Fil-każ odjern, il-konvenuti jitqiesu illi kienu ben konxji tal-fatt illi l-bank
rikorrenti kellu pretensjoni fil-konfront tagħhom, għaliex huwa kkunsidrat illi
ġew notifikati bir-rikors ġuramentat u l-avviż tas-smigħ. Anke jekk għall-
grazzja tal-argument il-konvenuti kellhom raġuni valida illi għaliha
d-deċidew illi ma jintavolawx risposta ġuramentata, din il-Qorti hija tal-
fehma illi l-konvenuti kellhom mill-inqas jaraw illi jidhru huma stess u/jew
ikunu rappreżentati waqt is-seduti sabiex jitkolbu l-permess tal-Qorti għal

estensjoni ta' żmien biex jippreżentaw ir-risposta ġuramentata tagħhom. Saħansitra anke meta ġie konċess terminu illi fih setgħu jagħmlu s-sottomissjonijiet finali tagħhom, il-konvenuti naqsu milli jagħmlu dan, u għażlu minflok illi jibqgħu siekta. Din il-Qorti għalhekk ma tarax illi l-konvenuti ġabu prova illi kien hemm xi kawża ġusta ai termini tal-principji legali suesposti illi a baži tagħha din il-Qorti tista' tikkunsidra l-kontumaċja bħala waħda ġustifikata;

24. Dan kollu kkunsidrat, iżda, huwa stabbilit f'ġurisprudenza nostrana illi l-kontumaċja ma tfissirx, u ma tistax tiġi ekwiparata m'ammissjoni. Referenza ssir għal dak ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Blye Engineering Co Ltd vs Philip Borg Bellanti et⁶**, fejn ġie senjalat illi:

*Magħdud dan, huwa wkoll prinċipju ben stabbilit illi għalkemm il-konvenut jibqa' kontumaċi dan ma kellux jinftiehem bħala li hu abbanduna kull eċċeżzjoni li seta' jagħti fil-kawża u ammetta d-domanda. Sta għall-ġudikant li jeżamina jekk it-talba hix ġustifikata, independentement mill-kontumaċja tal-konvenut. Vide **Kollez. Vol. XXIX P III p 35;***

Il-fatt, għalhekk, illi l-konvenuti qeqħdin jitqiesu bħala fi stat ta' kontumaċja, ma jfissirx illi, b'mod awtomatiku, għandhom jintlaqqhu t-talbiet tal-bank rikorrenti. Din il-Qorti xorta waħda għandha r-responsabbilta' illi tindaga jekk it-talbiet tal-bank rikorrenti humiex ġustifikati jew le, irrispettivament mill-fatt illi l-konvenuti naqsu milli jirrispondu tempestivament għat-talbiet kif dedotti fir-rikors ġuramentat u milli jattendi għas-seduti illi nżammu quddiem din il-Qorti.

⁶ Appell Ċivili Nru 273/2003/1, Qorti tal-Appell (Inferjuri), Onor Imħi Philip Sciberras, 22 ta' Ġunju 2005. Ara wkoll **Attard Farm Supplies Limited vs Kollvik Recycling S.L.**, Rik Ĝur 649/2017, Qorti Ċivili (Prim'Awla), Onor Imħi Robert G Mangion, 30 ta' Marzu 2021 (in-ġudikat), u **Besteam Audio Limited vs World Entertainment Company s.r.l.**, Rik Ĝur 340/2020, Qorti Ċivili (Prim'Awla), Onor Imħi Anna Felice, 4 ta' Mejju 2022 (in-ġudikat)

B. Il-Mertu tal-Kawża

25. It-talba rikorrenti hija bbażata fuq l-Artikolu 258(c) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, illi jistabbilixxi:

258. Wara –

[...]

(c) *I-għeluq ta' ħames snin minn dak in-nhar li fih skont il-liġi it-titolu esekuttiv imsemmi fil-paragrafi (b) u (e) tal-artikolu 253, jew rigward il-proċeduri meñhudin skont l-artikolu 166A seta' ġie esegwit;*

I-esekuzzjoni tista' ssir biss wara talba magħmula b'rrikors quddiem il-qorti kompetenti. Ir-rikorrent għandu wkoll jikkonferma bil-ġurament ix-xorta tad-dejn jew tat-talba li jkun qed ifittem l-esekuzzjoni tagħha, u li d-dejn jew parti minnu jkun għadu dovut.

26. Il-pretensjoni tal-bank rikorrenti hija bbażata fuq żewġ (2) kuntratti ta' kostituzzjoni ta' debitu, pubblikati fl-atti tan-Nutar Angela Borg nhar l-erbgħa (4) ta' Novembru 2003:

- a. Permezz tal-ewwel kuntratt, esebit bħala **Dok HSBC1** (a fol 2 et seq tal-proċess), is-soċjeta' intimata kkostitwiet ruħha debtriċi tal-bank rikorrenti għas-somma globali ta' LM57,386.78 u s-somma globali ta' LM8,819.95, rappreżentanti żewġ bilanċi dovuti fuq *loan* mogħtija lis-soċjeta' intimata mill-bank rikorrenti, u *loan* assunta mis-soċjeta' intimata mingħand soċjeta' terza, ukoll mogħtija mill-bank rikorrenti. L-intimati l-oħra dehru fuq il-kuntratt bħala garanti tas-soċjeta' intimata għal dan id-dejn;

- b. Inoltre, permezz tat-tieni kuntratt, esebit bħala **Dok HSBC2** (a fol 6 et seq tal-proċess), is-soċjeta' intimata kkostitwiet ruħha debitriċi tal-bank rikorrenti għas-somma globali ta' LM51,626.35, rappreżentanti bilanċ dovut fuq faċilita' t'overdraft mogħtija mill-bank rikorrenti. L-intimati l-oħra dehru fuq il-kuntratt ukoll bħala garanti tas-soċjeta' intimata għal dan id-dejn;
27. Għaldaqstant huwa evidenti illi t-titolu esekuttiv fil-kaž odjern huwa dak kontemplat fl-**Artikolu 253(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, b'dana illi l-proċedura kontemplata fl-**Artikolu 258(c)** tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta hija applikabbli għall-kaž odjern stante li għaddew ferm aktar minn ġumes (5) snin mill-publikazzjoni tal-kuntratti ta' kostituzzjoni ta' debitu suriferiti;
28. Dwar din il-proċedura, ingħad fl-ewwel lok fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet **Middlesea Insurance plc vs Francis Chetcuti et⁷**:

[...] Qorti li tintalab tawtoriżże mill-ġdid l-eżegwibilita` ta' titolu taħt il-proċedura tal-lum m'hijiex mitluba li terġa' tikkanon iż-żza tali kreditu. Azzjoni bħal din m'hijiex mañsuba li ssir biex toħloq kanoniżżazzjoni ġdida ta' kreditu, iżda li terġa' tgħajnejx titolu eżekuttiv li jkun għadda żmien minn fuqu. Minkejja dan, minħabba li xi drabi xi parti mill-kreditu li jkun ġie kanoniżżat oriġinarjament f'titolu eżekuttiv ikun tħallas matul iż-żmien li dak it-titolu jkun għadu eżegwibbli, jista' jagħti l-kaž li fazzjoni bħal din (x'aktarx minħabba l-kontestazzjoni tal-parti eżekutata) isir aċċertament dwar l-ammont mill-kreditu li jkun għadu dovut meta t-titolu jerġa' jsir eżegwibbli.

⁷ Rik Nru 326/2013/1, Qorti tal-Appell (Superjuri), 17 ta' Marzu 2021. Ara wkoll Rik Nru 558/2015, **George Zammit noe vs Michael Fenech noe**, Qorti tal-Appell (Superjuri), 23 ta' Novembru 2020

29. Ingħad ukoll fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Bank of Valletta plc vs Francis Bezzina Wettinger pro et noe et***⁸:

Fi procedura simili, l-indagni li trid tagħmel il-Qorti hija wahda limitata, u dak li trid tassigura hu li, fil-fatt, jezisti t-titolu ezekuttiv, u li l-ammont dovut, jew parti minnu, ma jkunx gie mhallas mid-debitur kannonizzat.

30. Finalment, hekk kif ġie ritenut fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Gaetano Abdilla et vs Sebastian Dalli noe***⁹:

16. Naturalment jekk il-konvenut jallega li huwa jkun ħallas id-dejn kollu jew f'parti minnu, allura l-Qorti jkollha bilfors tidħol f'eżercizzju ta' għarbiel biex tara jekk tabilħaqq ikunx sar dan il-ħlas jew le (ara ***Bank of Valletta p.l.c. v. Carmelo Farrugia Melfar Ltd*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-22 ta' Frar, 2013). Jekk jintwera li jkun sar xi ħlas, l-eżekuzzjoni tkun tista' ssir biss fuq il-bilanċ li jkun għadu dovut mill-intimat (ara ***Bank of Valletta plc v. Refco Co. Ltd et*** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-12 ta' April, 2012).

31. Fil-każ odjern, **Dr Ralph Agius Fernandez** ikkonferma bil-ġurament tiegħu waqt is-seduta tas-sebgħa (7) ta' Jannar 2025, “illi l-bilanci dovuti mill-konvenuti Kwik-Fit Silencers Ltd, Anthony Balzan u Doreen Muscat qabel Balzan huma għadhom dovuti sal-lum-il ġurnata. Dan id-debitu joħroġ riżultanti minn żewġ kuntratti ta' kostituzzjoni ta' debitu entrambe ffirmati fl-4 ta' Novembru 2003.”¹⁰ Din ix-xhieda **ma qliet fl-ebda punt kontestata mill-intimati, u ma nqabett l-ebda prova illi tista' b'xi mod ixxejen jew titfa' xi dubju fuq dak illi xehed Dr Agius Fernandez;**

⁸ Appell Nru 46/2005/1, Qorti tal-Appell (Superjuri), 26 ta' Marzu 2010

⁹ Rik Nru 770/2022/1, Qorti tal-Appell (Superjuri), 16 ta' Lulju 2024

¹⁰ A fol 24 tal-proċess

32. Din il-Qorti għalhekk tqis illi ġie pruvat titolu eżekkutiv, u li l-bilanċ dovut skont l-istess titolu għadu ma tħallasx. Konsegwentement din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex **tilqa'** t-talba rikorrenti.

Decide

33. Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi, bl-applikazzjoni tal-Artikolu 258 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta, tawtorizza lill-bank rikorrenti jgħaddi għall-esekuzzjoni tat-titlu eżekkutiv gia kanonizzat permezz taż-żewġ (2) kuntratti ta' kostituzzjoni ta' debitu pubblikati fl-atti tan-Nutar Angela Borg nhar l-erbgħha (4) ta' Novembru 2003.

Bl-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri kontra l-intimati *in solidum* bejniethom.

Onor Imħallef Dr Audrey Demicoli LL.D.

**Christabelle Cassar
Deputat Registratur**